

PÄIVÄN SANA

Jeesus sanoi: "Älkää te antako kutsua itseänne rabbiksi, sillä teillä on vain yksi opettaja ja te olette kaikki veljiä." **Matt. 23:8**

AURINKO VAASASSA

Aurinko nousee 05.34 ja laskee 21.39. Päivän pituus 16 tuntia 5 minuuttia

VAASA-LEHTI 100 VUOTTA SITTEEN

Kaskisten seurahuone vararikossa

Kaskisten maistraatille on jätetty konkurssihakemus. Sen jätti Kaskisten seurahuoneen vuokrannut ravintoloitsija, jonka velat nousevat yli 104 000 markkaan.

Flow Festival soi viikonlopun Helsingin Suvilahdessa

HELSINKI Kolmipäiväinen Flow Festival alkoi perjantaina Helsingin Suvilahden vanhalla voimalaitosalueella. Viikonloppuna yhdeksälle eri esiintymislavalle kiipeää yli 120 esiintyjää. Perjantaina Suvilahdessa esiintyi muun muassa CHIC featuring Nile Rodgers. Viikonlopun aikana Flow'ssa esiintyivät muun muassa Pet Shop Boys, laulaja Roisin Murphy ja ensimmäistä kertaa Suomeen saapuva Beck. Järjestäjät odottavat tapahtumaan tänä vuonna ennätyskellisen paljon yleisöä.

Krimin sotaa sodittiin kaksi päivää Vaasassa

Englantilaiset tulittivat tykeillä Palosaaren satamaa 160 vuotta sitten

REIMA LUUKKANEN

VAASA Palosaaren salmi rantoineen, puistoineen ja vanhoine makasiineineen on elokuise-na poutapäivänä levollinen näky. 160 vuotta sitten kaikki oli toisin. Makasiinit paloivat, tykit jyskyivät ja kaksi sotilasta kuoli luoteihin. Oolannin sotana tunnettu Krimin sota ravisteli kahden päivän ajan Vaasaa.

Sodan arvet ovat salmessa arpeutuneet ajat sitten. Tykin kuulien iskemiä peittää ruohikko ja poltettujen makasiinien paikalle on rakennettu uudet.

Muistona menneestä on puiston kivien päälle aseteltu vanhoja kanuunan kuulia. Mutta varsinaisia sodan jälkiä ei salmesta löydy sotatapahtumiin perehtynyt Vaasan yliopiston emeritusprofessori **Ilkka Virtanenkaan**.

-Kuulat, joita tänne ammuttiin, eivät olleet noin isoja, Virtanen sanoo tarkoittaen kanuunan kuulia kivien päällä. Ainoat Oolannin sodan jäljet tämän päivän Vaasassa ovat Virtasen mukaan matalat suojavallitukset Suvilahden Patterinniementä.

Vanhassa kansanlaulussa

"kauhiana Oolannin sotana" muisteltu Krimin sota (1853-1856) alkoi Venäjän ja Turkin välillä osana silloista suurvaltapolitiikkaa. Venäjä halusi kasvatata asemiaan Balkanilla ja saada laivastolleen vapaan pääsyn Mustaltamereltä Turkin salmien kautta Välimerelle.

Turkin rinnalle liittyivät Ranska ja Englanti. Sodan päättämöksi muodostuivat Mustameri ja Balkan.

Suomi joutui sivunäyttämöksi, kun kahtena kesänä Pohjanlahdelle purjehti englantilais-ranskalainen laivasto. Se tuhosi rannikon satamia, kaappasi laivoja ja etsi venäläisiä omaisuutta sotasaaaliiksi.

-Suomi joutui tässäkin pelinappulaksi, niin kuin aiemmin Pohjan sodassa ja myöhemmin talvisodassa. Niissäkin Suomi on ollut sopiva kaupankäynnin kohde, Virtanen sanoo.

Englantilainen sotalaiva

Firelly ilmaantui Vaasan uuden sataman edustalle Palosaaren salmeen elokuun kolmantena päivänä 1855 ja ankkuroitui Varisselälle.

Laivasta rantautuneet sotilaat tulivat ratsaamaan satamaa. Tulos jäi vähäiseksi. Yksi tyhjillään ollut talo ja yksi laiva poltettiin. Kaksi muuta laivaa otettiin saaliiksi.

Asiaan palattiin viikkoa myöhemmin. Palosaaren satamaan hyökättiin Firellyltä kahdella tykkiveneellä. Niistä tulitettiin

Ilkka Virtanen toivoo, että Palosaaren salmeen saataisiin vanhoista sotatapahtumista kertova muistomerkki. KUVA: TIMO ANKANPALO

satamaa ja Mansikkasaarta tykeillä sekä paloraketeilla.

Useita rakennuksia syytyi tuleen ennen kuin venäläisten sotilaiden onnistui kivääritulilla karkottaa tykkiveneet etäammalle.

Tulituksesta kaatui yksi venäläinen sotilas sekä samoissa joukoissa torvensoittajana palvellut nuori vaasalaismies. Hänet haudattiin seuraavana päivänä juhlahin menoin Kappelimäen hautausmaalle. Samana päivänä tulitukseen kyllästyneet englantilaiset poistuivat merelle vieden mennessään kaksi kaapattua alusta.

Vaasa oli kolme vuotta aiemmin tuhoutunut tulipalossa. Uu-

den Vaasan rakentaminen meren rannalle oli Oolannin sodan aikana vasta alkamassa. Kaupungissa ei ollut juuri muuta tuhoavaa ja ryöstettävää kuin satama makasiineineen ja tervavarastoineen.

-Englantilaiset sai tänne tulemaan se, että edellisenä vuonna kaupunkiin oli perustettu venäläinen joukko-osasto. Juhdattiin venäläisiä sotilaita ja venäläistä omaisuutta, Virtanen sanoo.

Venäläistä omaisuutta ei saaliiksi saatu. Suurimmat menetykset kärsi Vaasan silloinen mahtimies, laivanvarustaja ja kauppaneuvos G. G. Wolff. Ensimmäisenä sotapäivänä poltetut talo ja laiva olivat hänen omistamiaan.

Ilkka Virtasen mielenkiinnon vanhoihin tapahtumiin Palosaaren salmessa on virittänyt kiinnostus historiaan.

-Ja erikseen vielä sotahistoriaan siinä mielessä, että olen ollut pitkään mukana vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä. Nyt eläkepäivillä olen siinä mukana lähes päätoimisesti.

Osan kiinnostuksesta on virittänyt tapahtumapaikan sijainti. Palosaaren salmi aukeaa Virtasen vanhan työpaikan, Vaasan yliopiston ikkunoiden alla.

Virtanen toivoo, että salmeen rantaan saataisiin joskus näistä Oolannin sodan tapahtumista kertova muistolaatta tai muistomerkki.

C. Cramer: Englantilaiset tykkibarkassit tulittavat Palosaaren satamaa 8.8.1855. Väri litografia. KUVA: POHJANMAAN MUSEO

Sotatapahtumat Vaasassa

■ Suomessa Oolannin sotana tunnettu Krimin sota on ollut ainoa suomalaista siviiliväestöä koskettanut sota Suomen sodan ja vuoden 1918 sisällissodan väliillä.

■ Oolannin sodaksi sota nimettiin Suomen merkittävimmän sotatapahtuman, Ahvenanmaan Bomarsundin linnoituksen valtaamisen ja tuhoamisen seurauksena.

■ 3.8.1855 Englantilainen sotalaiva Firelly ankkuroitui Varisselälle. Aluksesta nousi tykkiveneellä maihin sotilasosasto tarkastamaan Palosaaren satamaa. Tyhjiällä ollut talo lähellä satamaa poltettiin, samoin poltettiin yksi laiva ja kaksi laivaa kaapattiin. Sataman tervavaraston tyhjentyminen keskeytettiin, kun venäläissotilaiden osasto lähestyi

satamaa.

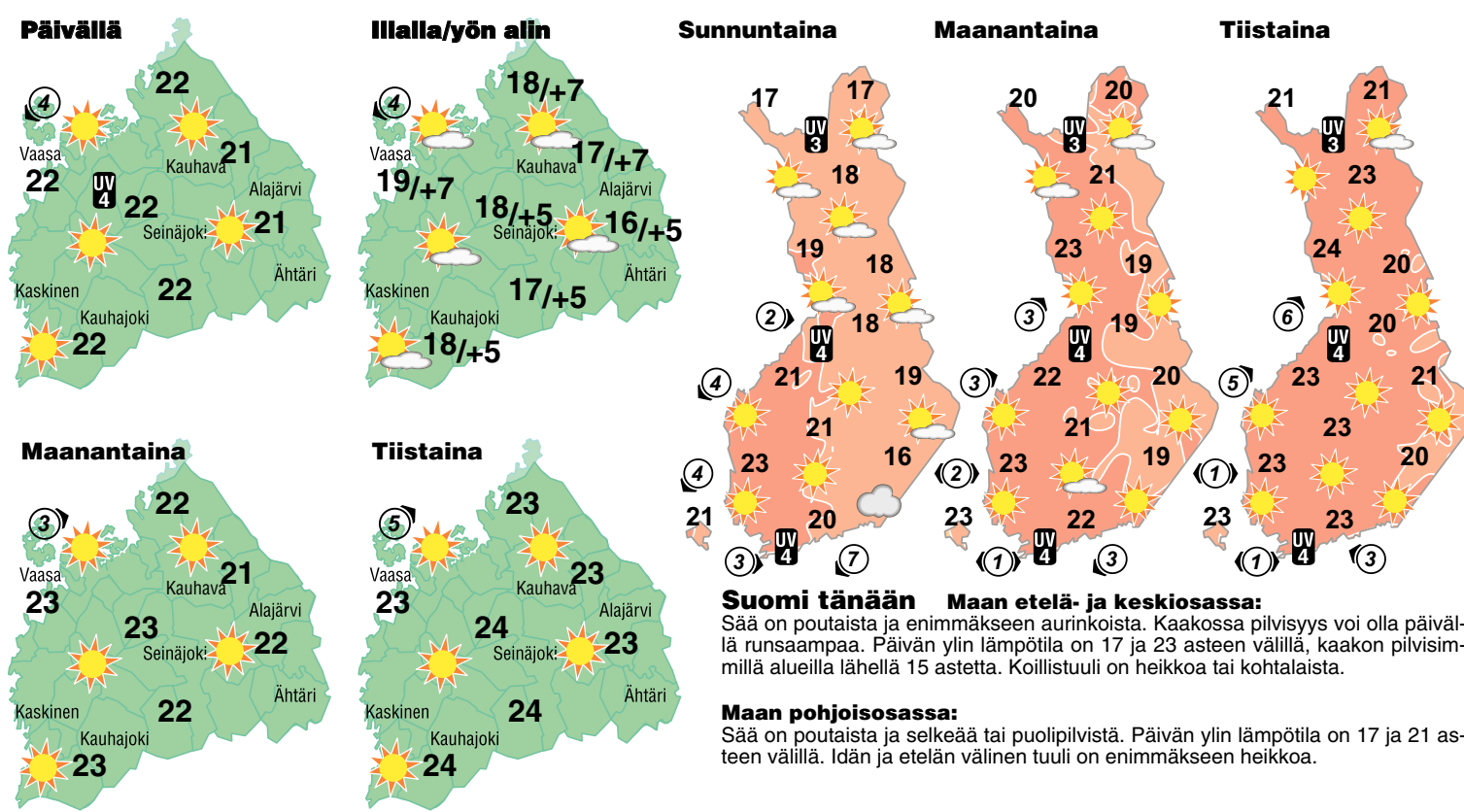
■ 8.8. Palosaaren satamaan hyökättiin Firelly-alukselta kahdella tykkiveneellä, joissa oli useita tykkeitä. Satamaa ja Mansikkasaarta tulitettiin tykeillä ja paloraketeilla. Useita rakennuksia syytyi tuleen. Satamaan tulleet kaksi komppania venäläissotilaita karkottivat kivääritulilla ja myöhemmin Kokkolasta apuun tulleilla tykkipatterin tulleilla tykkiveneet merelle.

■ 9.8. Firelly-alus nosti ankkurin ja poistui Vaasan edustalta.

■ 9.8. Firelly-alus nosti ankkurin ja poistui Vaasan edustalta.

Lähteet: Ilkka Virtanen: Vaasa eurooppalaisen suurvaltatsodan sivunäyttämönä 150 vuotta sitten. Pohjalainen 8.4.2009. Vaasan historia IV 1852-1917. Vaasan kaupunki 2006.

SÄÄ

Eurooppa huomenna päivällä

Tukholma +22	Lontoo +19	Mallorca +28
Tallinna +22	Pariisi +21	Rooma +27
Pietari +19	Berliini +23	Istanbul +30
Moskova +16	Wien +21	Ateena +33
K:hamina +22	Madrid +29	Kreeta +32
Bryssel +18	Malaga +30	Rodos +29

Maailma huomenna päivällä

L.Palmas +24	Tel Aviv +34	Phuket +31
Madeira +26	Eilat +44	Sydney +18
Agadir +29	Kairo +40	Nairobi +24
Sousse +28	Peking +30	New York +31
Antalya +35	Tokio +25	L.Angelos +39
Kypros +33	Goa +28	Miami +29

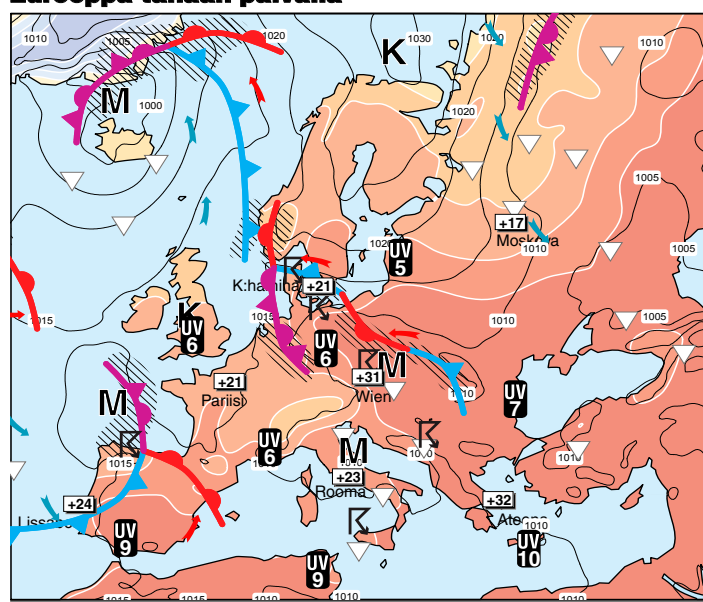
Merisää

keskituuli (puuskat) m/s	huomenna
Vaasa	2 (4) / 3 (5) / 3 (5) / 2 (3)
Kaskinen	3 (4) / 3 (4) / 3 (5) / 3 (4)
Pietarsaari	3 (4) / 4 (6) / 3 (5) / 2 (3)
Kokkola	3 (4) / 4 (5) / 3 (5) / 2 (3)

Meriveden korkeus eilen klo 15

Pietarsaari -10 cm	Kaskinen -10 cm
Vaasa -11 cm	Mäntyluoto -10 cm

Eurooppa tänään päivällä

Kotimaa eilen klo 15

Kauhava +18	Helsinki +20	Mikkeli +20	Kuusamo +14
Ähtäri +19	Turku +22	Joensuu +17	Rovaniemi +15
Ylistaro +19	Lahti +20	Kuopio +18	Sodankylä +13
Vaasa +18	Pori +21	Jyväskylä +18	Ivalo +13
Kauhajoki +18	Tampere +19	Oulu +18	Utsjoki +13
Kruunupyy+17	L.ranta +18	Kajaani +16	Kilpisjärvi +14

TILAA SÄÄ TEKSTIVIESTINÄ: Kirjoita viestiin SÄÄ paikkakunta (esim. SÄÄ VAASA) ja lähetä viesti numeroon 13522. Viestin hinta 1.10€.